

HRVATSKI SABOR

1855

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 19. listopada 2018.

Klasa: 011-01/18-01/119

Urbroj: 71-06-01/1-18-2

Zagreb, 25. listopada 2018.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

Članak 1.

U Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (»Narodne novine«, br. 167/03., 79/07., 80/11., 125/11., 141/13., 127/14. i 62/17.) u članku 1.a iza podstavka 12. točka se zamjenjuje zarezom te se dodaje podstavak 13. koji glasi:

» – Direktiva (EU) 2017/1564 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2017. o određenim dopuštenim upotrebama određenih djela i drugih predmeta zaštite koji su zaštićeni autorskim pravom i srodnim pravima u korist osoba koje su slijepe, koje imaju oštećenje vida ili imaju drugih poteškoća u korištenju tiskanim materijalima i o izmjeni Direktive 2001/29/EZ o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 242, 20. 9. 2017.).«.

Članak 2.

U članku 20. stavku 2. riječ: »određenu« zamjenjuje se riječju: »treću«.

Članak 3.

Naslov iznad članka 86. mijenja se i glasi: »*Korištenje autorskih djela za potrebe osoba s invaliditetom*«.

Članak 86. mijenja se i glasi:

»Za potrebe osoba s invaliditetom dopušteno je korištenje autorskih djela na način koji je u izravnoj vezi s invaliditetom tih osoba i koje je nekomercijalne naravi, a u opsegu potrebnom za odnosni invaliditet.«.

Članak 4.

Iza članka 86. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 86.a i 86.b koji glase:

»Korištenje autorskih djela za potrebe osoba koje su slijepi, imaju oštećenje vida ili druge poteškoće u korištenju tiskanih izdanja

Članak 86.a

(1) Pojedini pojmovi u smislu odredaba članaka 86.a i 86.b imaju sljedeće značenje:

a) »autorska djela i predmeti srodnih prava« su djela u obliku knjiga, periodičkih publikacija, novina, časopisa ili drugih vrsta zapisa, notacija, uključujući notne materijale, te ilustracije koje su s njima povezane, na bilo kojem mediju, uključujući u zvučnom obliku, kao što su zvučne knjige, te djela u digitalnom obliku, koja su zaštićena autorskim pravom ili srodnim pravima i koja su zakonito izdana ili na drugi način zakonito objavljena javnosti,

b) »korisnik« je, bez obzira na bilo koji drugi oblik invaliditeta, osoba koja:

– je slijepa,

– ima oštećenje vida koje nije moguće popraviti tako da joj vidna funkcija bude u osnovi istovjetna onoj koju ima osoba koja nema takvo oštećenje te koja zbog toga ne može čitati tiskana djela u istoj mjeri kao osoba koja nema takvo oštećenje,

– ima perceptivne smetnje ili poteškoće u čitanju te zbog toga ne može čitati tiskana izdanja u istoj mjeri kao osoba koja nema takve smetnje ili poteškoće ili

– zbog tjelesnog oštećenja ili motoričkih smetnji nije u stanju držati knjigu ili rukovati njome ili fokusirati ili pomicati oči u mjeri u kojoj bi se u načelu omogućilo čitanje,

c) »primjerak u pristupačnom formatu« je primjerak autorskog djela ili predmeta srodnog prava izrađen na drukčiji način ili u drukčijem formatu, kojim se korisniku omogućuje pristup djelu ili predmetu srodnog prava, uključujući i pristup jednako izvediv i ugodan kao i osobi koja nema nijedno od oštećenja, smetnji ili poteškoća iz stavka 1. točke b) ovoga članka,

d) »ovlašteni subjekt« je subjekt koji na neprofitnoj osnovi pruža korisnicima usluge obrazovanja, osposobljavanja, adaptivnog čitanja ili pristupa informacijama, što uključuje i javnu ustanovu ili neprofitnu organizaciju koja iste usluge pruža korisnicima kao jednu od svojih primarnih djelatnosti, institucijskih obveza ili kao dio svojih zadaća od javnog interesa, u skladu s posebnim propisima.

(2) Dopušteno je, bez odobrenja autora ili nositelja srodnih prava i bez plaćanja naknade, reproduciranje, distribuiranje, priopćavanje javnosti te prerada autorskih djela i predmeta srodnih prava, uključujući računalne programe i baze podataka zaštićene kao autorska djela ili kao predmeti srodnih prava, u svrhu obavljanja bilo koje radnje koja je potrebna:

– da bi korisnik ili osoba koja djeluje u njegovo ime izradili primjerak u pristupačnom formatu autorskog djela ili predmeta srodnog prava kojemu korisnik ima zakonit pristup, za isključivu uporabu od strane korisnika, i

– da bi ovlašteni subjekt izradio primjerak u pristupačnom formatu autorskog djela ili predmeta srodnog prava kojemu ovlašteni subjekt ima zakoniti pristup ili da bi takav primjerak priopćio, stavio na raspolaganje, distribuirao ili posudio korisniku ili drugom ovlaštenom subjektu na neprofitnoj osnovi, za isključivu uporabu od strane korisnika.

(3) Svaki primjerak autorskog djela ili predmeta srodnog prava u pristupačnom formatu mora biti izrađen na način da se poštuje cjelovitost izvornika, uzimajući u obzir izmjene koje su nužne da bi se izradio primjerak u pristupačnom formatu.

(4) Ograničenje propisano u stavku 2. ovoga članka ne može se ugovorom isključiti niti ograničiti.

Korištenje na unutarnjem tržištu Europske unije autorskih djela za potrebe osoba koje su slijepi, imaju oštećenje vida ili druge poteškoće u korištenju tiskanih izdanja

Članak 86.b

(1) Ovlašteni subjekt iz članka 86.a stavka 1. točke d) ovoga Zakona koji ima sjedište ili poslovni nastan u Republici Hrvatskoj može izvršavati radnje iz članka 86.a stavka 2. ovoga Zakona za korisnika ili za drugi ovlašteni subjekt iz bilo koje države članice Europske unije.

(2) Korisnik koji je državljanin ili ima prebivalište ili stalno boravište u Republici Hrvatskoj ili ovlašteni subjekt koji ima sjedište ili poslovni nastan u Republici Hrvatskoj može od ovlaštenog subjekta iz bilo koje države članice Europske unije pribaviti primjerak autorskog djela ili predmeta srodnog prava u pristupačnom formatu ili imati pristup takvom primjerku.

(3) Ovlašteni subjekt koji ima sjedište ili poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i izvršava radnje iz stavka 1. ovoga članka dužan je utvrđivati vlastitu praksu i pridržavati je se kako bi osigurao da:

- distribuirati, priopćavati i stavljati na raspolaganje primjerke u pristupačnom formatu samo korisnicima ili drugim ovlaštenim subjektima,
- poduzima odgovarajuće aktivnosti usmjerene odvratanju od neovlaštenog reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje javnosti primjeraka u pristupačnom formatu,
- posvećuje dužnu pažnju u rukovanju autorskim djelima i predmetima srodnih prava te njihovim primjercima u pristupačnom formatu, kao i u vođenju evidencija o njima,
- objavljuje i ažurira, prema potrebi na svojoj internetskoj stranici ili na druge načine na internetu ili izvan njega, podatke o tome kako ispunjava svoje obveze iz podstavaka 1. do 3. ovoga stavka.

(4) Ovlašteni subjekt je pri utvrđivanju prakse iz stavka 3. ovoga članka dužan pridržavati se u cijelosti propisa kojima se uređuje obrada osobnih podataka korisnika.

(5) Ovlašteni subjekt koji ima sjedište ili poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i izvršava radnje iz članka 86.a stavka 2. ovoga Zakona dužan je korisnicima, drugim ovlaštenim subjektima ili nositeljima autorskog ili srodnih prava na njihov zahtjev na odgovarajući način dostaviti sljedeće informacije:

- popis autorskih djela ili predmeta srodnih prava koje ima u pristupačnom formatu te podatke o raspoloživim primjercima u pristupačnom formatu i
- imena i podatke za kontakt ovlaštenih subjekata s kojima razmjenjuje primjerke u pristupačnom formatu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(6) Zavod će pozvati ovlaštene subjekte iz članka 86.a stavka 1. točke d) ovoga Zakona koji imaju sjedište ili poslovni nastan u Republici Hrvatskoj da mu na dobrovoljnoj osnovi dostave svoje nazive i podatke za kontakt.

(7) Informacije iz stavka 6. ovoga članka koje zaprimi Zavod dužan je dostavljati Europskoj komisiji, koja je ovlaštena staviti ih na raspolaganje javnosti putem središnjeg mjesta za pristup informacijama na internetu te ih ažurirati.

(8) Zavod je dužan Europskoj komisiji dostavljati informacije vezane uz mogućnosti poboljšanja pristupa drugim vrstama autorskih djela i predmetima zaštite srodnih prava u korist osoba koje su slijepe, koje imaju oštećenje vida ili imaju drugih poteškoća u korištenju tiskanim materijalima, kao i uz mogućnost pristupa takvim djelima i predmetima zaštite za osobe s drugim vrstama invaliditeta te druge relevantne informacije potrebne za izradu izvješća Europske komisije vezanih uz iznimke autorskog i srodnih prava u korist osoba s invaliditetom.«.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/18-01/71

Zagreb, 19. listopada 2018.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.